

17.2.2016

UTLÅTANDE ÖVER ANSÖKAN OM JAKTLICENS FÖR HJORTDJUR

Finlands viltcentral ger dessa anvisningar till jaktvårdsföreningarna för att förenhetliga förfarandet i anslutning till utlåtanden över ansökan om jaktlicens för hjortdjur, speciellt angående de punkter som det har inkommit många frågor om. Finlands viltcentral konstaterar också att jaktvårdsföreningen ger sitt utlåtande självständigt enligt det som bestäms i jaktförordningen, och dessa anvisningar inverkar inte på jaktvårdsföreningarnas oavhängighet eller innehållet i enskilda utlåtanden.

JAKTVÅRDSFÖRENINGENS VERKSAMHET

Rådgivning

Jaktvårdsföreningen ska inom ramen för sina befogenheter vid behov ge dem som ansöker om jaktlicens rådgivning i anslutning till ansökan om och behandling av jaktlicens för hjortdjur och svara på frågor och förfrågningar gällande dessa ärenden. Rådgivningen är avgiftsfri.

Biträdande justitiekanslern har konstaterat att det hör till god förvaltning att en myndighet svarar på tillräckligt preciserade och sakliga förfrågningar och andra kontakter som hör till dess befogenheter utan obefogat dröjsmål. Även om ett meddelande lämnar rum för tolkning, är utgångspunkten att man alltid ska svara om det är tydligt att kunden väntar på ett svar. Förfarandet att helt låta bli att svara på e-postmeddelanden och telefonmeddelanden strider mot god förvaltning.

I tolkningsfrågor som gäller jaktlicenser för hjortdjur lönar det sig att hänvisa kunden till Finlands viltcentral.

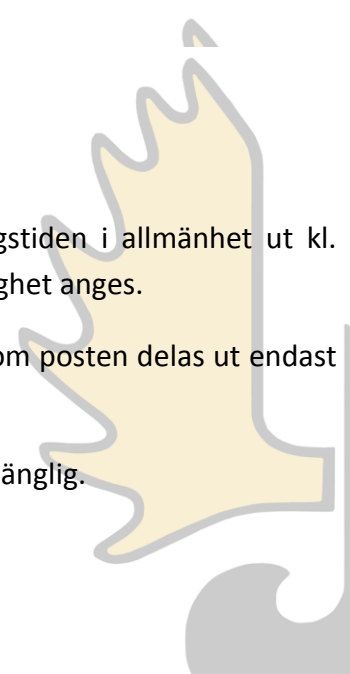
Mottagandet av ansökningar om jaktlicens

Ansökningar som anländer som brevpost:

Enligt landsbygdsnäringsnämndens avgörande löper ansökningstiden i allmänhet ut kl. 16.15 på förfalldagen, såvida en förfalldag för inlämnandet till en myndighet anges.

Jaktvårdsföreningen måste kontrollera postlådan fram till kl. 16.15, även om posten delas ut endast på förmiddagen.

Jaktvårdsföreningens postadress måste vara uppdaterad och offentligt tillgänglig.

Ansökningar som anländer som e-post:

En ansökan som lämnas in som e-post har anlänt inom utsatt tid, om den har inkommit på jaktvårdsföreningens e-postkonto före utgången av förfallodagen.

Jaktvårdsföreningens e-postadress måste vara uppdaterad och offentligt tillgänglig.

Jaktvårdsföreningen måste utan dröjsmål meddela (= kvittering av e-postmeddelande) avsändaren av ett elektroniskt dokument att dokumentet har mottagits (enligt lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) 12 § 1 mom.).

För sent inkomna ansökningar:

En försenad ansökan om jaktlicens behandlas inte, utan skickas som sådan till Finlands viltcentrals regionkontor med ett följebrev där de preciserade grunderna till förseningen beskrivs.

Behandling av ansökningar om jaktlicens

Verksamhetsledaren ska inför föredragningen för styrelsen gå igenom följande punkter i jaktlicensansökningarna och beakta bl.a. det som konstateras i den separata anvisningen för sökande av jaktlicens för hjortdjur:

1) karta

- på kartan måste finnas tydliga yttre gränser (en enhetlig linje) och området måste finnas i sin helhet på kartan (inget hörn får saknas).
- ansökningarnas kartor måste jämföras så att eventuella överlappningar mellan de olika ansökningarna observeras och angående dem skrivs utredningar i föredragningen (i jaktvårdsföreningens utlåtande).
- kartmaterialet måste vara tillräckligt exakt, för att man utgående från det ska kunna klargöra att den sökandes ansökningsområde är enhetligt, om det finns överlappningar med gränsande ansökningsområden och att arealkravet uppfylls. Jaktvårdsföreningen kan kräva att den sökande kompletterar sin ansökan på dessa punkter.

2) areal

- man måste kontrollera att arealen som anges på ansökningsblanketten och kartan för en jaktlicensansökan beträffande älg är minst 1 000 ha (för vitsvanshjort, dovhjort och skogsvildren 500 ha). Om det finns misstanke om att minimikravet beträffande areal inte uppfylls, skrivs i föredragningen (i jaktvårdsföreningens utlåtande) en utredning om saken.
- beträffande områden som avses i 8 § i JL (statens områden i norra Finland) anges arealen för privatägda områden och statens områden i de för ändamålet avsedda punkterna på ansökningsblankettens första sida.

3) antalet skyttar (områden som anges i 8 § i JL)

- för områden som avses i 8 § i JL (statens områden i norra Finland) anges antalet skyttar (skjutprov som är i kraft eller vars giltighet löper ut under innevarande år) i den för ändamålet avsedda punkten på ansökningsblankettens första sida. Som skyttar räknas endast de som inte har annan jaktmöjlighet eller som inte använder den.

4) områdets enhetlighet

- områdets enhetlighet granskas med beaktande av bl.a. vägar, järnvägar och vattendrag. Man bör observera, att om området inte är enhetligt, kan ansökningsområdets enhetliga areal vara mindre än de 1 000 (eller 500) hektar som krävs, varvid Finlands viltcentral inte kan bevilja jaktlicens för hjortdjur.
- jaktlicens för hjortdjur kan beviljas på en ö som saknar vägförbindelse, fastän den inte uppfyller minimiarealen enligt jaktlagen 27 § 1 mom. (för älg minst 1000 ha, övriga hjortdjur 500 ha).
- enligt landsbygdsnäringsnämndens beslutspraxis innebär inte en enhetlig rå att områdena förenas med varandra.
- För varje enskilt fall utreds hur vägar, järnvägar och vattendrag inverkar på huruvida jaktområdet är enhetligt. Oftast anses området vara enhetligt om den sökande har jakträtt på området direkt på andra sidan av en väg, järnväg eller ett smalt vattendrag.
- om det finns misstanke om att området inte är enhetligt, skrivs i föredragningen (i jaktvårdsföreningens utlåtande) en utredning om saken.

5) områden som är föremål för tvist

- om det i ansökningarna finns misstanke om områden som är föremål för tvist (t.ex. överlappande arrendeavtal, annan oklarhet i fråga om jakträtt), skrivs i föredragningen (i jaktvårdsföreningens utlåtande) en utredning om saken.

6) sekretessbelagda uppgifter

- eventuella uppgifter i ansökningarna som är sekretessbelagda (såsom personbeteckningar och arrendeavtal) får inte meddelas offentligt.

Att ge utlåtande

Jaktvårdsföreningens utlåtande ges utgående från föredragningen. Det är verksamhetsledarens uppgift att bereda och föredra de ärenden som ska behandlas på styrelsens möte. Med andra ord ska verksamhetsledaren ha ett beslutsförslag, utgående från vilket styrelsen fattar det slutgiltiga beslutet.

När jaktvårdsföreningen ger utlåtande måste de krav som anges i 26 § i jaktlagen beaktas, d.v.s. att bestånden av hjortdjur inte äventyras på grund av jakten och att de skador som hjortdjur orsakar hålls på skälig nivå. När jaktlicenser beviljas för områden som avses i 8 § i JL (statens områden i norra Finland) ska dessutom uppmärksamhet fästas vid en jämlik fördelning av möjligheterna till jakt.

Därtill ska jaktvårdsföreningen vid utlåtanden som ges beträffande jaktlicens fästa uppmärksamhet vid bland annat en jämlik behandling av jägarna och principen om opartiskhet vid behandling av ärende.

1) antal jaktlicenser

- vid övervägandet av det antal jaktlicenser som ska förordas i utlålandet inverkar faktorer som områdets areal och älgstam samt skador (uppskattade och ersatta skador på jordbruk och skog samt trafikskador = skador som har konstaterats av myndigheter).
- vattenområdenas areal räknas inte med i den totala areal som den sökande anmäler, och de beaktas inte som ackumulerande faktorer i utlålandet eller i det licensövervägande som Finlands viltcentral gör.
- vid dimensioneringen av det antal jaktlicenser som ska förordas beaktas utvecklingsmålen för älgstammen på verksamhetsområdet för jaktvårdsföreningen, älghushållningsområdet och Finlands viltcentrals regionkontor.

2) Området enligt 8 § i JL

- för områden som avses i 8 § i JL har getts separata anvisningar, för att den jämlikhet som föreskrivs i 26 § i JL ska kunna uppfyllas.

3) jämlik behandling av sökande

- utgångspunkten är att de sökande ska behandlas jämlikt enligt samma principer på samma jvf:s område.
- avvikelser från detta är möjliga endast med motiverad orsak, som måste antecknas i utlålandet.
- med jämlik behandling av sökandena avses inte att det antal jaktlicenser som förordas ska fördelas jämnt enligt arealen på jaktvårdsföreningens hela område, om inte älgstammen är jämnt utbredd. Med jämlik behandling avses bl.a. att grunderna för förordande (se punkt 1 ovan) tillämpas på samma sätt för samtliga sökande.

4) avvikande mening eller reservation

Med avvikande mening avses att muntligt anmäla avvikande mening angående ett beslut. En avvikande mening kan motiveras, men argumentering krävs inte nödvändigtvis. En avvikande mening antecknas i protokollet. En reservation däremot är skriftlig och med motivering, och fogas till protokollet innan det renskrivs.

Avvikande åsikt eller reservation lämnas in när mötet trots motsättning fattar ett beslut som en deltagare inte kan omfatta. Då måste deltagaren för att befrias från juridiskt och moraliskt ansvar anmäla avvikande mening eller få reservationen antecknad i protokollet.

Avvikande mening eller reservation måste alltid antecknas i protokollet. Avvikande mening och reservation befriar den som har deltagit i beslutsfattandet från moraliskt och juridiskt ansvar i anslutning till beslutet, men inte från att iakttä beslutet.

- den föredragande har rätt att få sin avvikande mening (eller reservation) antecknad i protokollet. Den avvikande meningen (eller reservationen) ska undertecknas av den föredragande.
- om den föredragande inte anmäler om avvikande mening (eller reservation), är den föredragande ansvarig för beslutet, även om beslutet avviker från hans eller hennes ursprungliga framställan.

- också en styrelsemedlem kan anmäla om avvikande mening (eller reservation).

5) offentlighöörande av protokoll

Jaktvårdsföreningens styrelsemötes protokoll blir offentligt efter att det har granskats och undertecknats.

Jäv

- jäv för såväl beslutsfattare som föredragare måste observeras.
- styrelsen måste fatta beslut om jäv och orsaken till jäv antecknas i protokollet.
- enligt 18 § i viltförvaltningslagen tillämpas bestämmelserna om jäv i 26 § i föreningslagen på en jaktvårdsförenings möten och styrelsemöten. Bestämmelserna i föreningslagen tillämpas emellertid inte vid behandling av förvaltningsärenden (bl.a. utlåtanden om jaktlicens för hjortdjur), eftersom förvaltningslagen tillämpas vid dessa ärenden och bestämmelserna i denna även omfattar jäv.

Vid misstanke eller yrkande om jäv måste man reagera omedelbart, för att så liten skada som möjligt ska orsakas i det ärende som är under behandling. Målet är också att frågor angående jäv ska komma fram redan i det inledande skedet av behandlingen.

Frågan om jäv tas vanligtvis upp på initiativ av den person ärendet berör. Personen vet ofta själv bäst om han eller hon har ett sådant förhållande till ärendet eller parten (dvs. till samlicens, jaktlag eller jaktsällskap som ansöker om jaktlicens), att det kan leda till jäv. Också en annan person eller part som deltar i behandlingen kan åberopa jäv. Då är utgångspunkten att det finns grunder för att misstänka att personen i fråga är jävig. Endast sannolikhet räcker i praktiken inte som grund för att undersöka en jävsinvändning.

Om jävsinvändningen berör ett kollegialt organ, såsom en medlem eller föredragande i en jaktvårdsförenings styrelse, beslutar organet i frågan. Ett kollegialt organ beslutar också om någon annan som har rätt att närvara är jävig. Den som omfattas av jävsinvändningen måste höras innan ärendet avgörs, förutsatt att det inte är onödigt. Hörande är nödvändigt speciellt då jävsinvändningen berör en personens förhållande till ett ärende eller en part. Grunderna för ett avgörande som gäller jäv ska anges. En medlem eller föredragande i ett organ får delta i behandlingen av en fråga om sitt jäv endast om organet inte är beslutfört utan medlemmen eller föredraganden, och en ojävig person inte kan fås i stället för honom eller henne utan avsevärt dröjsmål.

Biträdande justitiekanslerns avgörande (Dnr 1389/1/02, 6.9.2004):

”Enligt juridisk litteratur ska bedömningen av jäv ske på konkreta grunder. Jäv är i allmänhet möjligt endast i förhållande mellan ett bestämt ärende och en enskild tjänsteman, och det måste bedömas från fall till fall. Bestämmelserna om jäv förbjuder till exempel inte en tjänstemans medlemskap eller verksamhet i olika organisationer och sammanslutningar. En sådan allmän bindning är i sig inte en tillräcklig grund för att förutsätta tillämpning av bestämmelserna om jäv. En sådan bindning kan emellertid i

behandlingen av ett enskilt ärende konkretiseras som jäv, om den äventyrar förtroendet för tjänstemannens opartiskhet. Eftersom den centrala avsikten med bestämmelserna om jäv är att förstärka förtroendet för förvaltningsfunktionens opartiskhet, bedöms jäv objektivt. Sålunda är det av särskild betydelse, om det för en utomstående kan uppkomma grunder att betvivla en tjänstemans opartiskhet och förutsättningarna för procedurens opartiskhet. (Olli Mäenpää, Hallinto-oikeus, Borgå 2000, s. 291)

Härvid konstaterar jag att i det fall som avses i texten har organisation X gett sitt utlåtande i ärendet, men inte fattat något beslut i ärendet. Utlåtandet är inte bindande för beslutsfattaren, utan beslutsfattaren avgör ärendet med ansvar för att de bestämmelser som tillämpas i ärendet iakttas. Trots detta ska bestämmelserna om jäv anses binda även den som ger utlåtande, som för sin del deltar i behandlingen av ärendet. Den som ger utlåtandet ska avstå från uppgiften om den anser sig vara jävig i ärendet. Jäv ska alltid prövas från fall till fall.

Enligt universitetets utredning har organisationen X eller undertecknarna av utlåtandet (X och Y) inte varit parter i ärendet. Det att X och Y hör till en annan förening, inom samma bransch, än den som har gjort ansökan, gör dem inte jäviga i fråga om att ge utlåtande. Situationen vore en annan, om den förening som personerna som ger utlåtande tillhör, eller de själva, också hade ansökt om finansiering eller på annat sätt hade kunnat tänkas ha eget intresse i ärendet. I ett sådant fall hade de som gav utlåtandet varit tvungna att jäva sig beträffande behandlingen av ärendet.

Jävsgrunder (Förvaltningslagen 28 § 1.mom.)

En tjänsteman är jävig:

- 1) om tjänstemannen eller en närstående till honom eller henne är part,*
- 2) om tjänstemannen eller en närstående till honom eller henne biträder eller företräder en part eller den för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada,*
- 3) om avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för tjänstemannen eller för en i 2 mom. 1 punkten avsedd närstående till honom eller henne,*
- 4) om tjänstemannen står i anställningsförhållande eller i sådant uppdragsförhållande som har samband med det föreliggande ärendet till en part eller till någon för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada,*
- 5) om tjänstemannen eller en i 2 mom. 1 punkten avsedd närstående till honom eller henne är medlem av styrelsen, förvaltningsrådet eller något därmed jämförbart organ eller är verkställande direktör eller innehar motsvarande ställning i en sådan sammanslutning eller stiftelse eller sådant statligt affärsverk eller sådan statlig inrättning som är part eller för vilken avgörandet i ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada,*
- 6) om tjänstemannen eller en i 2 mom. 1 punkten avsedd närstående till honom eller henne hör till direktionen för eller något annat därmed jämförbart organ i ett ämbetsverk eller en inrättning och det är fråga om ett ärende som sammanhänger med styrningen eller övervakningen av ämbetsverket eller inrättningen, eller*
- 7) om tilltron till tjänstemannens opartiskhet av något annat särskilt skäl äventyras.*

Begreppet närstående (Förvaltningslagen 28 § 2-3 mom.)

Med närstående avses:

- 1) tjänstemannens make samt barn, barnbarn, syskon, föräldrar far- och morföräldrar samt också den som på något annat sätt står tjänstemannen särskilt nära liksom även dessa personers makar,
- 2) tjänstemannens föräldrars syskon samt deras makar, tjänstemannens syskonbarn och tidigare make till tjänstemannen, samt
- 3) tjänstemannens makes barn, barnbarn, syskon, föräldrar och far- och morföräldrar samt också dessa personers makar och tjänstemannens makes syskonbarn.

Som närstående anses också motsvarande halvsläkting. Med makar avses äkta makar, personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden och personer som lever i registrerat partnerskap.

Avgörande av jävsfrågor (Förvaltningslagen 29 § 2 mom.)

En tjänsteman avgör själv om han eller hon är jävig. Om jäv för ledamöter och föredragande i ett kollegialt organ beslutar dock organet i fråga. Ett kollegialt organ beslutar också om någon annan som har rätt att närvara är jävig. En ledamot och en föredragande får delta i behandlingen av en fråga om sitt jäv endast om organet inte är beslutfört utan ledamoten eller föredraganden, och en ojävig person inte kan fås i stället för honom eller henne utan avsevärt dröjsmål.

Älgar till veteraner, donering av älgar m.m.

En jaktvårdsförening kan inte i sitt utlåtande för en jaktlicenssökande "öronmärka" extra jaktlicenser för hjortdjur till exempel för veteraner eller för donering till andra aktörer. Om jaktföreningar eller jaktsällskap vill göra sådana donationer, ska det beslutas inom jaktföreningarna eller jaktsällskapen beträffande de erhållna jaktlicenserna.

Enligt 32 § i viltförvaltningslagen kan jaktvårdsföreningar ansöka om, ta emot och förvalta även andra medel och inkomster.

Det rekommenderas ändå inte att jaktvårdsföreningen av licensmottagarna tar emot förmåner som de erhåller genom jaktlicenser för hjortdjur (älgkroppar eller donationsmedel från sådana). Sådana mottagna medel kan försvaga jaktvårdsföreningens transparenta verksamhet och kravet på ovillkorlig jämlikhet. Det ovan nämnda gäller också jaktvårdsföreningens styrelsemedlemmar och anställda, varvid det kan vara fråga om tjänstebrott enligt 40 kapitel 1–4 § i strafflagen (tagande av muta). På jaktvårdsföreningarnas styrelsemedlemmar och deras anställda tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när dessa personer sköter offentliga förvaltningsuppgifter.

Jaktvårdsföreningens utlåtandes bindande karaktär:

Enligt Landsbygdsnäringsnämndens beslutspraxis ger jaktvårdsföreningen sitt utlåtande beträffande jaktlicens för hjortdjur enligt det som bestäms i jaktförordningen, men utlåtandet är inte bindande för Finlands viltcentral i beslutsövervägandet. Finlands viltcentral kan sålunda avvika från innehållet i utlåtandet eller då det anses rätt bevilja det antal jaktlicenser som förordas i utlåtandet.

Samsökslicens

Till jaktvårdsföreningen hör i enlighet med vad som stadgats i jaktförordningen att avge utlåtande beträffande jaktlicenser för hjortdjur. På grund av detta ska jaktvårdsföreningen som sköter en offentlig förvaltningsuppgift i ärendet inte delta i samsökslicensens interna beslutsfattande (bl.a. fördelningen av jaktlicenserna mellan föreningarna/sällskapen).

Komplettering av ansökan

Förutsättningarna för beviljande av licens ska vara uppfyllda vid den tidpunkt när tiden för inlämnande av ansökan löper ut (den 30 april), och det går inte att korrigera avsaknad av skjutprov (på område som avses i 8 § i jaktlagen) genom komplettera ansökan senare. Det är inte heller möjligt att efter den utsatta tiden utöka de jaktområden som är i användning.

Att ändra eller utöka de ovan nämnda förutsättningarna efter den utsatta tiden, så att ändringen kan inverka på fördelningen av jaktmöjligheterna, är inte en sådan komplettering som avses i 22 § i förvaltningslagen, vilken är möjlig även efter att den bestämda tiden för inlämnande av ansökan har löpt ut.

Inlämnandet av utlåtande och ansökan om jaktlicens till Finlands viltcentral

Jaktvårdsföreningen ska senast den 15 maj lämna in ansökningshandlingarna och sitt eget utlåtande beträffande ansökningarna om jaktlicens till Finlands viltcentral. Ansökningshandlingarna måste inkludera de kuvert som har inkommit som brevpост och de e-postmeddelanden som har inkommit som e-post.

LAGSTIFTNING:**Jaktlagen****26 § Jaktlicens för hjortdjur**

För jakt på dovhjort, kronhjort, sikahjort, älg, vitsvanshjort och skogsvildren krävs det jaktlicens.

Jaktlicens enligt 1 mom. ovan beviljas av Finlands viltcentral. När jaktlicens beviljas ska man se till att bestånden av hjortdjur inte äventyras på grund av jakten och att de skador som hjortdjur orsakar hålls på skälig nivå. För att trafikskador och skador på jordbruk och skog ska bli beaktade ska Finlands viltcentral årligen höra de regionala intressentgrupperna. När jaktlicenser beviljas för områden som avses i 8 § ska dessutom uppmärksamhet fästas vid en jämlig fördelning av möjligheterna till jakt.

27 § Villkor för beviljande av jaktlicens för hjortdjur

Villkor för beviljande av jaktlicens för hjortdjur är att sökanden förfogar över ett för jakt lämpligt enhetligt område. Ett område som används för jakt på älg skall ha en areal om minst 1 000 hektar och ett område som används för jakt på andra hjortdjur en areal om minst 500 hektar. Jord- och skogsbruksministeriet kan besluta om undantag från arealkraven.

Jaktlicens för hjortdjur beviljas sökande vilka inom ifrågavarande område har rätt att jaga sådana hjortdjur som nämns i ansökan. Inom andra än i 8 § angivna områden kan för ett visst område enligt 1 mom. beviljas jaktlicens på grundvalen av endast en ansökan.

Jaktförordningen**6 § Ansökan om jaktlicens för hjortdjur**

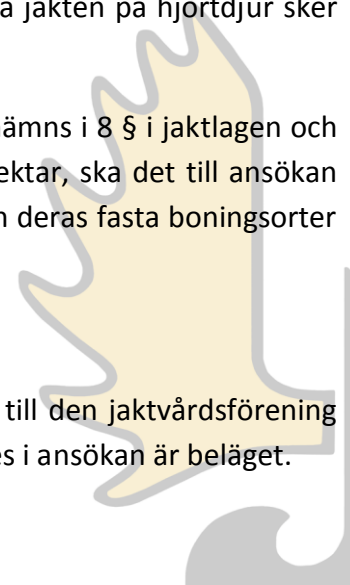
Till ansökan om jaktlicens för hjortdjur ska det fogas en karta över det område som avses i ansökan samt utredning om områdets areal.

Om Finlands viltcentral kräver det, ska sökanden till ansökan foga en förteckning över de enheter i fastighetsregistret eller jordregistret eller de delar av dessa inom vilka jakten på hjortdjur sker eller bifoga handlingar som krävs för att visa jakträtten.

Om ansökan om jaktlicens avser jakt på hjortdjur inom områden som nämns i 8 § i jaktlagen och arealen av statens marker som ingår i jaktområdet överstiger 1 000 hektar, ska det till ansökan fogas en preliminär uppgift om dem som deltar i jakten som skyttar och deras fasta boningsorter samt vilka andra möjligheter de har att delta i jakt på hjortdjuret i fråga.

8 § Ansökan om jaktlicens för hjortdjur och behandling av ansökan

Ansökan om jaktlicens för hjortdjur ska senast den 30 april lämnas in till den jaktvårdsförening inom vars verksamhetsområde huvuddelen av det jaktområde som avses i ansökan är beläget.

Jaktvårdsföreningen ska senast den 15 maj lämna in ansökningshandlingarna och sitt eget utlåtande till Finlands viltcentral.

Finlands viltcentral ska senast den 10 augusti avgöra ansökningarna och utan dröjsmål tillställa sökandena sina beslut.

Jaktlicens för hjortdjur gäller under ett jaktår i taget.

